

พระราชประวัติ

พระราชสมภพ

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เป็นพระธิดาพระองค์ใหญ่ของ หม่อมเจ้านักขัตรมงคลกิตติยากร (ภายหลังเป็น พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้านักขัตรมงคล กรมหมื่นจันทบุรีสุรนาถ) ประสูติ แต่หม่อมหลวงบัว กิตติยากร (ราชสกุลเดิม: สนิทวงศ์) เมื่อวันที่ ๑๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๗๕ ณ บ้านของพลเอก เจ้าพระยาวงษาอนุประพัทธ์ (หม่อมราชวงศ์สท้าน สนิทวงศ์) บ้านเลขที่ ๑๘๐๘ ถนนพระรามที่ ๖ ตำบลวังใหม่ อำเภอปทุมวัน จังหวัดพระนคร อันเป็นบ้านของพระอัยกาฝ่ายพระมารดา มีพระเชษฐาสองคนคือหม่อมราชวงศ์กัลยาณกิติ์และหม่อมราชวงศ์อดุลกิติ์ และมีพระกนิษฐาคนหนึ่งคือ ท่านผู้หญิง บุษบา สรณพงศ์

สำหรับพระนาม "สิริกิติ์" ได้รับพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวมีความหมายว่า "ผู้เป็นศรีแห่งกิตติยากร" เรียกโดยลำลองว่า "คุณหญิงสิริ" ส่วนพระราชสวามี จะทรงเรียกว่า "แม่สิริ"

ในระหว่างยังทรงพระเยาว์ สถานการณ์บ้านเมืองไม่สู้สงบนักเนื่องจากเพิ่งพ้นจากช่วงของ การเปลี่ยนแปลงการปกครอง ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๕ ไม่นานหม่อมเจ้านักขัตรมงคลต้องทรงออกจากราชการทหารโดยรัฐบาลแต่งตั้งให้ไปรับตำแหน่งเลขานุการเอกประจำสถานทูตสยาม ณ กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. สหรัฐ ส่วนหม่อมหลวงบัวซึ่งมีครรภ์แก่ยังคงอยู่ในประเทศไทย แต่ได้เดินทางไปสมทบหลังจากให้กำเนิดหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ได้ ๓ เดือน โดยมอบหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ให้อยู่ในความดูแลของเจ้าพระยาวงษาอนุประพัทธ์ และทำวนิดาพิจาริณี บิดาและมารดาของหม่อมหลวงบัว ดังนั้นจึงต้องอยู่ไกลจากบิดามารดาตั้งแต่อายุน้อย บางคราวต้องเดินทางไปต่างจังหวัด เช่น พ.ศ. ๒๔๗๖ หม่อมเจ้าอัปสรสมาน กิตติยากร พระมารดาของหม่อมเจ้านักขัตรมงคล ได้ทรงรับนัดดาตามเสด็จพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ไปอยู่ที่จังหวัดสงขลา

ปลายปี พ.ศ. ๒๔๗๗ หม่อมเจ้านักขัตรมงคลทรงลาออกจากราชการแล้วกลับมาประเทศไทย จึงทำให้หม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ ซึ่งขณะนั้นอายุได้ ๒ ขวบ ๖ เดือน ได้กลับมาอยู่รวมพร้อมหน้ากันทั้งครอบครัว ณ ตำหนักในวังเทเวศร์ บริเวณถนนกรุงเกษม ปากคลองผดุงกรุงเกษม ริมแม่น้ำเจ้าพระยา

พระราชประวัติ

การศึกษา

พ.ศ. ๒๔๗๙ เมื่อหม่อมราชวงศ์หญิงสิริกิติ์ ทรงมีอายุได้ ๔ ขันษา ก็ได้เข้ารับการศึกษครั้งแรกในชั้นอนุบาลที่โรงเรียนราชินี ทว่าในขณะนั้นแม้เหตุการณ์ด้านการเมืองภายในประเทศไทยจะสงบลงแต่สถานการณ์ระหว่างประเทศก็ไม่สงบกล่าวคือสงครามมหาเอเชียบูรพา เริ่มแผ่ขยายมาถึงประเทศไทย กรุงเทพมหานคร ถูกโจมตีทางอากาศหลายครั้งจนการคมนาคมไม่สะดวก พระบิดาจึงให้หม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ย้ายไปเรียนที่โรงเรียนเซนต์ฟรังซิสซาเวียร์ คอนแวนต์ เพราะอยู่ใกล้วังพระบิดา ได้เรียนที่นั่นตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ จนถึงชั้นมัธยมศึกษา หม่อมราชวงศ์หญิงสิริกิติ์ได้เริ่มเรียนเปียโน ซึ่งเรียนได้ดีและเร็วเป็นพิเศษ นอกจากนี้ยังได้ศึกษาภาษาอังกฤษ และภาษาฝรั่งเศสซึ่งทรงสนทนันทัดเช่นกัน

พ.ศ. ๒๔๘๔ ครั้นเมื่อสงครามโลกครั้งที่สองสงบลง หม่อมเจ้านักขัตรมงคลต้องเสด็จไปดำรงตำแหน่งอัครราชทูตผู้มีอำนาจเต็ม ประจำสำนักสันตติไมตรี ประเทศอังกฤษทั้งนี้โดยได้ทรงพาครอบครัวทั้งหมดไปด้วย ในเวลานั้นหม่อมราชวงศ์หญิงสิริกิติ์ มีอายุได้ ๑๓ ปีเศษ และเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ แล้ว

ขณะที่อยู่ในประเทศอังกฤษ หม่อมราชวงศ์หญิงสิริกิติ์ได้ศึกษาต่อทั้งวิชาภาษาอังกฤษและฝรั่งเศสและวิชาเปียโนกับครูพิเศษ หลังจากนั้นไม่นานพระบิดาย้ายไปประเทศเดนมาร์กและ ฝรั่งเศส ตามลำดับ ขณะที่หม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ก็ยังคงเรียนเปียโนและตั้งใจจะศึกษาต่อในวิทยาลัยการดนตรีที่มีชื่อเสียงของกรุงปารีสจนจบ

ระหว่างที่อยู่ในประเทศฝรั่งเศส หม่อมราชวงศ์หญิงสิริกิติ์ได้มีโอกาสรับเสด็จพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช (ขณะนั้นทรงศึกษาต่อที่ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ หลังจากเสด็จขึ้นครองราชย์) ซึ่งพระองค์เสด็จประพาสกรุงปารีสเพื่อทอดพระเนตรโรงงานทำรถยนต์ ทั้งนี้เนื่องจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ โปรดการดนตรีเป็นพิเศษ ขณะที่หม่อมราชวงศ์หญิงสิริกิติ์ก็สนใจศิลปะเช่นกัน ทำให้เกิดความสัมพันธ์ขึ้น

พระราชประวัติ

อภิเษกสมรส

วันที่ ๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๙๑ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงประสบอุบัติเหตุทางรถยนต์ ณ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ทรงเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลแห่งหนึ่งโดยมีหม่อมหลวงบัว และหม่อมราชวงศ์หญิงสิริกิติ์ เข้าเฝ้าฯ เยี่ยมพระอาการเป็นประจำ และในช่วงระยะเวลาที่หม่อมราชวงศ์สิริกิติ์อยู่เฝ้าฯถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯที่สวิตเซอร์แลนด์นั้น สมเด็จพระราชชนนีศรีสังวาลย์ (พระนามในเวลานั้น) ได้ทรงรับเป็นธุระจัดการให้หม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ เข้าศึกษาในโรงเรียน Pensionnat Riante Rive ซึ่งเป็นโรงเรียนประจำแห่งหนึ่งของโลซาน ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ครั้นเมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯทรงหายจากอาการประชวรแล้วก็ได้ทรงหามั่นหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ เป็นการภายในเมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๙๒

หลังจากทรงหามั่นแล้วหม่อมราชวงศ์หญิงสิริกิติ์ยังคงศึกษาต่อ กระทั่ง พ.ศ. ๒๔๙๓ เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินนิวัติพระนครเพื่อร่วมพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล พระองค์ท่านโปรดฯให้หม่อมราชวงศ์หญิงสิริกิติ์ตามเสด็จพระราชดำเนินกลับด้วย

เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน พ.ศ. ๒๔๙๓ พระราชพิธีราชาภิเษกสมรสในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชกับหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์จึงจัดขึ้น ณ วัดสระเปตุม โดยมีสมเด็จพระศรีสวรินทิราบรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า เสด็จฯ เป็นองค์ประธานในการสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงลงพระปรมาภิไธยในทะเบียนสมรสและโปรดฯให้หม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ กิติยากร พร้อมทั้งสักขีพยานลงนามในทะเบียนนั้น หลังจากนั้นสมเด็จพระพันวัสสาอัยยิกาเจ้าเสด็จออกในพระราชพิธีถวายน้ำพระพุทธมนต์เทพมนต์แด่สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯและทรงรดน้ำพระพุทธมนต์เทพมนต์แด่หม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ กิติยากร ในการพระราชพิธีราชาภิเษกสมรสตามโบราณราชประเพณี ต่อมาสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้ออกฉกษณอ่านประกาศสถาปนาหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ กิติยากร ขึ้นเป็น "สมเด็จพระราชินีสิริกิติ์" พร้อมทั้งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเครื่องขัตติยราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติคุณรุ่งเรืองยิ่งมหาจักรีบรมราชวงศ์ ในการนี้ด้วย

ลำดับ	พระ	สมเด็จพระราชินี
๑. พระ	สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ	สมเด็จพระราชินีสิริกิติ์
๒. พระ	สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ	สมเด็จพระราชินีสิริกิติ์
๓. พระ	สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ	สมเด็จพระราชินีสิริกิติ์
๔. พระ	สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ	สมเด็จพระราชินีสิริกิติ์
๕. พระ	สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ	สมเด็จพระราชินีสิริกิติ์
๖. พระ	สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ	สมเด็จพระราชินีสิริกิติ์
๗. พระ	สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ	สมเด็จพระราชินีสิริกิติ์
๘. พระ	สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ	สมเด็จพระราชินีสิริกิติ์
๙. พระ	สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ	สมเด็จพระราชินีสิริกิติ์
๑๐. พระ	สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ	สมเด็จพระราชินีสิริกิติ์

ต่อมา ในการพระราชพิธีบรมราชาภิเษกในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชเมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๙๓ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯมีพลอดุลยเดชทรงพระราชดำริว่าตามโบราณราชประเพณีเมื่อสมเด็จพระมหากษัตริยาธิราชเจ้าได้เสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติบรมราชาภิเษกแล้ว ย่อมโปรดฯให้สถาปนาเฉลิมพระเกียรติยศสมเด็จพระอัครมเหสีขึ้นเป็นสมเด็จพระบรมราชินี ดังนั้น พระองค์จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศสถาปนาเฉลิมพระเกียรติยศสมเด็จพระราชินีสิริกิติ์ ขึ้นเป็นสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินี หลังจากนั้นก็ทั้งสองพระองค์ได้เสด็จฯ กลับไปยังสวิตเซอร์แลนด์ เพื่อทรงรักษาพระองค์และทรงศึกษาต่อ จนกระทั่งพระองค์มีพระประสูติกาลสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี และเมื่อสมเด็จพระเจ้าลูกเธอมีพระชันษาได้ ๓ เดือน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และสมเด็จพระบรมราชินีจึงเสด็จนิวัติประเทศไทย

พระราชประวัติ

ผู้สำเร็จราชการ แทนพระองค์

ในวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๙๙ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระบรมราชโองการประกาศว่าตามราชประเพณี เมื่อสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ได้ทรงดำรงตำแหน่งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ เคยมีประกาศให้ออกพระนามว่า สมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ และทรงพระราชดำริว่า สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินี ได้ทรงดำรงตำแหน่งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ระหว่างที่ผนวช และได้ปฏิบัติพระราชภารกิจแทนพระองค์ด้วยพระปรีชาสามารถสนองพระราชประสงค์เป็นที่เรียบร้อย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เฉลิมพระอภิไธยสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวงว่า "สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ" นับว่าทรงเป็นสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถพระองค์ที่ ๒ ในประเทศไทย โดยพระองค์แรกคือ สมเด็จพระนางเจ้าเสาวภาผ่องศรี พระบรมราชินีนาถ (ภายหลังได้รับ การสถาปนาเป็นสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถพระบรมราชชนนีพันปีหลวง)

พระราชโอรส และพระราชธิดา

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ทรงมีพระราชโอรส และพระราชธิดา ๔ พระองค์ ดังนี้

๑. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ประสูติ ณ สถานพยาบาลมงซ์วี่ นครโลซาน ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ เมื่อวันที่ ๕ เมษายน พ.ศ. ๒๔๙๔ ต่อมาได้ทรงลาออกจากฐานันดรศักดิ์ (ปัจจุบันทรงพระนามว่าทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญาสิริโสภาคยาราชกุมารี) เพื่อสมรสกับนาย ปีเตอร์ เลด เจนเซน ชาวอเมริกันทรงมีพระโอรส ๑ องค์และพระธิดา ๒ องค์

๒. สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอเจ้าฟ้าวชิราลงกรณบรมจักราดิศรสันตติวงศ เทเวศรธำรงสุบริบาล อภิคุณูปการมหิตลาดุลเดช ภูมิพลนเรศวรางกูร กิตติสิริสมบุรณ์ สวางควัฒน์บรมชัตติยราชกุมาร ประสูติ ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๔๙๕ ต่อมาทรงได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๕

๓. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา กิติวัธนาคุณโสภาคย์ ประสูติ ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน เมื่อวันที่ ๒ เมษายน พ.ศ. ๒๔๙๘ ต่อมาทรงได้รับพระราชทานโปรดเกล้าฯ ให้เฉลิมพระอิสริยยศเป็นสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาเจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร รัชสิริมาคุณาภกปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๐

๔. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ประสูติ ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๐ ทรงอภิเษกสมรสกับเรืออากาศโท (ยศในขณะนั้น) วีระยุทธ ดิษยะศริน ทรงมีพระธิดา ๒ พระองค์

พระราชกรณียกิจ

ด้านการส่งเสริม ศิลปาชีพ

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ทรงปฏิบัติพระราชภารกิจมากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งภารกิจในการส่งเสริม คุณภาพชีวิต อาชีพ และความเป็นอยู่ของบุคคลผู้ยากไร้ และประชาชนในชนบททั่วโลก ได้โดยเสด็จพระราชดำเนนพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ไปทั่วทุกหนแห่งในแผ่นดินไทยนี้

โครงการที่มีสาขาขยายกว้างขวางไปทั่วประเทศโครงการหนึ่งก็คือโครงการส่งเสริมศิลปาชีพ ซึ่งในภายหลังทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ก่อตั้งเป็นมูลนิธิ พระราชทานนามว่า "มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษในพระบรมราชูปถัมภ์" เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๙ และเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๘ ได้เปลี่ยนชื่อเป็น มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพ ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ อันเป็นการส่งเสริมอาชีพ และขณะเดียวกันยังอนุรักษ์และส่งเสริมงานศิลปะพื้นบ้านที่มีความงดงามหลายสาขา เช่น การปั้น การทอ การจักสาน เป็นต้น

ด้านสาธารณสุข

โดยได้ทรงดำรงตำแหน่งสภานายิกาสภาภวชาติไทย และหากเสด็จฯ เยือนต่างประเทศ ก็มักจะทรงถือโอกาสเสด็จฯทอดพระเนตรกิจการกาชาดของประเทศนั้น ๆ เพื่อทรงนำมาปรับปรุงกิจการสภาภวชาติไทยอยู่เสมอ

ด้านการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๓ ถวายพระราชสมัญญา "พระมรดกแห่งการคุ้มครองความหลากหลายทางชีวภาพ" แต่พระนามสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เพื่อเป็นการแสดงกตเวทิต์คุณของรัฐบาล และปวงชนชาวไทย ในพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงมีต่อการคุ้มครองความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศ

พระราชกรณียกิจ

ด้านการทหาร

ด้านการทหารทรงดำรงตำแหน่งพันเอกผู้บังคับการพิเศษ กรมทหารราบที่ ๒๑ รักษาพระองค์ ทรงให้ความสนพระทัยต่อการดำเนินงานของกรมทหารราบที่ ๒๑ รักษาพระองค์ตลอดมา โดยผู้บังคับการกรมทหารราบที่ ๒๑ จะเข้ามาถวายรายงานถึงผลการปฏิบัติงานพร้อมกับรับพระราชเสาวนีย์ตลอดจนคำแนะนำไป ดำเนินการปฏิบัติอยู่เป็นประจำ

ด้านการเกษตร

ด้านการเกษตร จะทรงเน้นในเรื่องของการค้นคว้าทดลอง และวิจัยหาพันธุ์พืชใหม่ ๆ ทั้งพืชเศรษฐกิจ พืชสมุนไพร รวมถึงการศึกษาเกี่ยวกับแมลงศัตรูพืช และพันธุ์สัตว์ต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นนั้น ๆ ซึ่งแต่ละโครงการจะเน้นให้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง มีราคาถูก ใช้เทคโนโลยีง่าย ไม่สลับซับซ้อน เกษตรกรสามารถดำเนินการเองได้

นอกจากนี้ ยังทรงพยายามไม่ให้เกษตรกรยึดติดกับพืชผลทางการเกษตรเพียงอย่างเดียว เพราะอาจเกิดปัญหาอันเนื่องมาจากความแปรปรวนของสภาพดินฟ้าอากาศ หรือความแปรปรวนทางการตลาด แต่เกษตรกรควรจะมีรายได้จากด้านอื่นนอกเหนือไปจากการเกษตรเพิ่มขึ้นด้วย เพื่อจะได้พึ่งตนเองได้ในระดับหนึ่ง

ด้านการชลประทาน

การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเพาะปลูกหรือการชลประทาน นับว่าเป็นงานที่มีความสำคัญและมีประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ เพราะเกษตรกรจะสามารถทำการเพาะปลูกได้อย่างสมบูรณ์ตลอดปี เนื่องจากพื้นที่เพาะปลูกในปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นพื้นที่นอกเขตชลประทาน

ซึ่งต้องอาศัยเพียงน้ำฝนและน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติเป็นหลักทำให้พืชได้รับน้ำไม่สม่ำเสมอ และไม่เพียงพอ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ทรงให้ความสนพระราชหฤทัยเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งน้ำมากกว่าโครงการพัฒนาอื่น เนื่องจากพระราชดำริประเภทอื่น

พระราชประวัติ

รางวัลจากองค์กรระหว่างประเทศ

วันที่ ๑๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๒ องค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) ทูลเกล้าฯ ถวายเหรียญเซเรส (Ceres Medal) เพื่อบรรจุเกียรติ ในฐานะที่ทรงยกฐานะของสตรีให้มีระดับสูงขึ้นและทรงเป็นผู้ให้โดยไม่เลือกที่รักมักที่ชัง

วันที่ ๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๔ สหพันธ์พิทักษ์เด็กแห่งนครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา ทูลเกล้าฯ ถวายรางวัลเกียรติคุณ (First Distinguished Service Award) อันเนื่องมาจากการที่ช่วยเหลือผู้ลี้ภัยชาวเขมร จังหวัดตราด ซึ่งส่วยใหญ่เป็นเด็กๆ

วันที่ ๑๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๘ สมาคมเอเชีย (Asia Society) แห่งนครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา ทูลเกล้าฯ ถวายรางวัลด้านมนุษยธรรม (Humanitarian Award)

วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๙ กองทุนอนุรักษ์สัตว์ป่าแห่งโลกทูลเกล้าฯ ถวายประกาศนียบัตรเพื่อบรรจุเกียรติ ในวโรกาสที่ทรงได้รับเลือกเป็นนักอนุรักษ์ดีเด่น ด้านอนุรักษ์ป่าไม้ และสัตว์ป่า

วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๔ กลุ่มผู้สนับสนุนพิพิธภัณฑสถานในสหรัฐอเมริกา ทูลเกล้าฯ ถวายรางวัลมนุษยธรรมระหว่างประเทศ ณ กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. ในฐานะที่ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจเพื่อประโยชน์สุขของมวลมนุษยชาติมาโดยตลอด

วันที่ ๓๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๕ องค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) ทูลเกล้าฯ ถวายเหรียญทองโบโรพุทโธ ในฐานะทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจอนุรักษ์และพัฒนางานศิลปหัตถกรรม ณ ศาลาธรรมจังหวัดเชียงใหม่

วันที่ ๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ กองทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF) ทูลเกล้าฯ ถวายเหรียญรางวัลพิเศษเพื่อสดุดีพระเกียรติ (UNICEF Special Recognition Award) ในวโรกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบ ในฐานะทรงอุทิศพระองค์ประกอบพระราชกรณียกิจ อันเป็นผลให้แม่และเด็กนับล้านได้รับบริการขั้นพื้นฐาน

วันที่ ๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ กองทุนพัฒนาเพื่อสตรีแห่งสหประชาชาติ (UNIFEM) ทูลเกล้าฯ ถวายรางวัลแห่งความเป็นเลิศ ในฐานะทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจพัฒนาสตรีไทย

